BEYAZAY KULÜBÜ

AYLIK ETKİNLİK PLANI

"Herkes Katılır, Okul Tamamlanır."

Tema	Doğa-Çevre-Toplum (DÇT)
Kulüp türü	Her okulda kurulması zorunlu öğrenci kulübü
Kademe	İlkokul • Ortaokul • Lise
Kullanım	Bu plan, Beyazay Kulübü Örnek Yıllık Çalışma Planlarını tamamlayan bir etkinlik havuzudur. Okullar; öğrenci profili, imkânları ve Okul Temelli Sosyal Etkinlikler Eylem Planı doğrultusunda uygun etkinlikleri seçerek uyarlayabilir.
Önemli not	Okullardaki açılış etkinlikleri Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği'nin yayımlanmasına bağlı olarak gerçekleştirilir.

1. EYLÜL – KULÜP YAPILANMASI VE KAPSAYICI İLETİŞİM

ALT HEDEF	DÇT.1
KADEME	İlkokul üst sınıfları, Ortaokul ve Lise
ETKİNLİK	**Hak Temelli Dil Atölyesi** **Amaç / Öğrenme çıktısı:** Engellilik alanında kullanılan dili hak, eşitlik ve katılım temelinde değerlendirmek. **Uygulama:** Kısa kavram kartları incelenir; ayrıştırıcı ifadeler birlikte dönüştürülür; kulübün dil ilkeleri belirlenir. **Öğrenci rolü:** Kolaylaştırıcı, örnek toplayıcı ve ortak ilkelerin yazarı. **Süre:** 1 ders saati. **Materyal / İş birliği:** Kavram kartları, afiş kâğıdı, kalemler. **Erişilebilirlik:** Görüş bildirmek için sözlü, yazılı, görsel ve dijital seçenekler sunulur; öğrenci görüşü karar sürecine yansıtılır. **Kavramlar:** hak temelli yaklaşım, eşitlik, öz temsil, öğrenci katılımı, savunuculuk
SOMUT ÇIKTI	Beyazay Kulübü Hak Temelli Dil İlkeleri
DEĞERLENDİRME	Çıkış kartı: Bugün değiştirdiğim bir ifade

ALT HEDEF	DÇT.1
KADEME	İlkokul, Ortaokul ve Lise
ETKİNLİK	**Herkesin Sesi Var** **Amaç / Öğrenme çıktısı:** İletişim farklılıklarına saygılı ve sabırlı iletişim davranışları geliştirmek. **Uygulama:** İletişim hakkı konuşulur; söz kesmeme, yeterli süre tanıma ve alternatif iletişim yolları üzerine örnek durumlar çözülür. **Öğrenci rolü:** Durum çözümleyici ve sınıf iletişim sözleşmesinin hazırlayıcısı. **Süre:** 1 ders saati. **Materyal / İş birliği:** Örnek durum kartları, dijital sunu. **Erişilebilirlik:** İçerik sözlü, yazılı ve görsel biçimde sunulur; öğrencinin tercih ettiği alternatif iletişim kanalları desteklenir. **Kavramlar:** kapsayıcı iletişim, iletişim hakkı, alternatif iletişim, aktif dinleme, farklılıklara saygı
SOMUT ÇIKTI	Kapsayıcı İletişim Sözleşmesi
DEĞERLENDİRME	Ön test/son test ve öğrenci öz değerlendirmesi

ALT HEDEF	DÇT.1
KADEME	İlkokul, Ortaokul ve Lise
ETKİNLİK	**Kulübümüzü Birlikte Kuruyoruz** **Amaç / Öğrenme çıktısı:** Öğrencilerin kulüp kararlarına eşit katılımını sağlamak. **Uygulama:** Yönetim seçilir; görevler erişilebilir biçimde açıklanır; yıllık beklentiler ve kulüp mottosu ortaklaştırılır. **Öğrenci rolü:** Aday, seçmen, görev paylaşımı yapan kulüp üyesi. **Süre:** 1 ders saati. **Materyal / İş birliği:** Oy pusulası, görev kartları, öneri formu. **Erişilebilirlik:** Görüş bildirmek için sözlü, yazılı, görsel ve dijital seçenekler sunulur; öğrenci görüşü karar sürecine yansıtılır. **Kavramlar:** hak temelli yaklaşım, eşitlik, öz temsil, öğrenci katılımı, savunuculuk
SOMUT ÇIKTI	Görev dağılımı ve öğrenci beklenti panosu
DEĞERLENDİRME	Katılım çizelgesi ve kısa geri bildirim

2. EKİM – BİLGİYE ERİŞİM VE FARKLI ÖĞRENME YOLLARI

ALT HEDEF	DÇT.6
KADEME	İlkokul, Ortaokul ve Lise
ETKİNLİK	**Öğrenmenin Tek Yolu Yok** **Amaç / Öğrenme çıktısı:** Farklı öğrenme yollarını tanımak ve kapsayıcı öğrenme materyalleri geliştirmek. **Uygulama:** Aynı konu metin, görsel, ses ve uygulama yoluyla sunulur; gruplar erişilebilir bir mini ders materyali tasarlar. **Öğrenci rolü:** İçerik tasarımcısı ve akran değerlendirici. **Süre:** 2 ders saati. **Materyal / İş birliği:** Metin, görsel, ses kaydı, karton veya dijital araç. **Erişilebilirlik:** İçerik anlaşılır ve erişilebilir biçimde hazırlanır; gerektiğinde altyazı, sesli betimleme, büyük punto ve dijital alternatifler kullanılır. **Kavramlar:** bilgiye erişim, dijital erişilebilirlik, kolay okunur içerik, altyazı, sesli betimleme
SOMUT ÇIKTI	Çoklu sunumlu öğrenme materyali
DEĞERLENDİRME	Akran değerlendirme rubriği

ALT HEDEF	DÇT.1
KADEME	İlkokul üst sınıfları, Ortaokul ve Lise
ETKİNLİK	**Doğru Bilgi Panosu** **Amaç / Öğrenme çıktısı:** Özel öğrenme güçlüğüne ilişkin yanlış inanışları bilimsel ve saygılı dille dönüştürmek. **Uygulama:** Doğru/yanlış ifadeler araştırılır; kaynaklar kontrol edilir; kısa ve anlaşılır pano içerikleri hazırlanır. **Öğrenci rolü:** Araştırmacı, editör ve pano tasarımcısı. **Süre:** 1-2 ders saati. **Materyal / İş birliği:** Güvenilir kaynaklar, pano malzemeleri. **Erişilebilirlik:** Görüş bildirmek için sözlü, yazılı, görsel ve dijital seçenekler sunulur; öğrenci görüşü karar sürecine yansıtılır. **Kavramlar:** hak temelli yaklaşım, eşitlik, öz temsil, öğrenci katılımı, savunuculuk
SOMUT ÇIKTI	Doğru Bilinen Yanlışlar panosu
DEĞERLENDİRME	Kaynak kontrol listesi

ALT HEDEF	DÇT.6
KADEME	İlkokul üst sınıfları, Ortaokul ve Lise
ETKİNLİK	**Erişilebilir Ders Notu Tasarımı** **Amaç / Öğrenme çıktısı:** Okunabilir ve anlaşılır ders materyalinin özelliklerini uygulamak. **Uygulama:** Bir ders notu; açık başlık, kısa cümle, uygun punto, boşluk ve görsel destek ilkeleriyle yeniden düzenlenir. **Öğrenci rolü:** Erişilebilirlik editörü. **Süre:** 1 ders saati. **Materyal / İş birliği:** Örnek ders notu, bilgisayar veya kâğıt. **Erişilebilirlik:** İçerik anlaşılır ve erişilebilir biçimde hazırlanır; gerektiğinde altyazı, sesli betimleme, büyük punto ve dijital alternatifler kullanılır. **Kavramlar:** bilgiye erişim, dijital erişilebilirlik, kolay okunur içerik, altyazı, sesli betimleme
SOMUT ÇIKTI	Erişilebilir ders notu örneği
DEĞERLENDİRME	Önce/sonra karşılaştırma formu

3. KASIM – FİZİKSEL ERİŞİLEBİLİRLİK VE EVRENSEL TASARIM

ALT HEDEF	DÇT.6
KADEME	İlkokul üst sınıfları, Ortaokul ve Lise
ETKİNLİK	**Okulumuzun Erişilebilirlik Haritası** **Amaç / Öğrenme çıktısı:** Fiziksel çevrede katılımı sınırlayan engelleri belirlemek. **Uygulama:** Öğrenciler okulun giriş, sınıf, tuvalet, bahçe ve ortak alanlarını kontrol listesiyle inceler; çözüm önerileri geliştirir. **Öğrenci rolü:** Gözlemci, fotoğrafçı, haritalandırıcı ve raportör. **Süre:** 2 ders saati. **Materyal / İş birliği:** Kontrol listesi, okul krokisi, ölçüm aracı. **Erişilebilirlik:** Fiziksel ve duyusal erişim baştan planlanır; farklı kullanıcı gereksinimleri için seçenekler ve uygun düzenlemeler sağlanır.

	Kavramlar: erişilebilirlik, evrensel tasarım, duyusal/fiziksel erişim, bağımsız hareket, kullanıcı odaklılık
SOMUT ÇIKTI	Erişilebilirlik haritası ve öneri listesi
DEĞERLENDİRME	Önceliklendirme tablosu

ALT HEDEF	DÇT.6
KADEME	Ortaokul ve Lise
ETKİNLİK	**Evrensel Tasarım Meydan Okuması** **Amaç / Öğrenme çıktısı:** Mekân ve ürünlerin herkes tarafından kullanılabilir biçimde tasarlanabileceğini kavramak. **Uygulama:** Gruplar okuldan bir alan veya ürünü seçer; erişilebilir tasarım maketi ya da çizimi hazırlar ve savunur. **Öğrenci rolü:** Tasarımcı, kullanıcı görüşü toplayıcı ve sunucu. **Süre:** 2 ders saati. **Materyal / İş birliği:** Karton, geri dönüşüm malzemeleri, çizim araçları. **Erişilebilirlik:** Fiziksel ve duyusal erişim baştan planlanır; farklı kullanıcı gereksinimleri için seçenekler ve uygun düzenlemeler sağlanır. **Kavramlar:** erişilebilirlik, evrensel tasarım, duyusal/fiziksel erişim, bağımsız hareket, kullanıcı odaklılık
SOMUT ÇIKTI	Erişilebilir tasarım prototipi
DEĞERLENDİRME	Kullanılabilirlik ölçütleriyle akran oylaması

ALT HEDEF	DÇT.1
KADEME	İlkokul, Ortaokul ve Lise
ETKİNLİK	**Herkes İçin Oyun** **Amaç / Öğrenme çıktısı:** Beden eğitimi ve teneffüs etkinliklerine eşit katılımı desteklemek. **Uygulama:** Mevcut bir okul oyununun kuralları öğrencilerle birlikte farklı gereksinimlere göre uyarlanır ve denenir. **Öğrenci rolü:** Kural geliştirici, oyuncu ve gözlemci. **Süre:** 1 ders saati. **Materyal / İş birliği:** Oyun malzemeleri, kural kartları. **Erişilebilirlik:** Görevler güçlü yön ve tercihlere göre paylaşılır; eşdeğer katılım rolleri ve alternatif üretim yolları sağlanır. **Kavramlar:** iş birliği, ortak karar, sosyal katılım, güçlü yönler, sorumluluk
SOMUT ÇIKTI	Kapsayıcı oyun yönergesi
DEĞERLENDİRME	Katılım ve uygulanabilirlik geri bildirimi

4. ARALIK – KOLAY OKUNUR BİLGİ, KATILIM HAKKI VE ULUSAL AÇILIŞ

ALT HEDEF	DÇT.6
KADEME	İlkokul üst sınıfları, Ortaokul ve Lise
ETKİNLİK	**Kolay Okunur Okul Rehberi** **Amaç / Öğrenme çıktısı:** Bilgiye erişim hakkını ve kolay okunur içerik ilkelerini öğrenmek. **Uygulama:** Okuldaki önemli bir süreç seçilir; kısa cümleler, tek mesaj ve destekleyici görsellerle kolay okunur rehbere dönüştürülür. **Öğrenci rolü:** Metin sadeleştirici, görsel seçici ve kullanıcı testçisi. **Süre:** 2 ders saati. **Materyal / İş birliği:** Okul duyurusu, ikonlar, bilgisayar veya karton. **Erişilebilirlik:** İçerik anlaşılır ve erişilebilir biçimde hazırlanır; gerektiğinde altyazı, sesli betimleme, büyük punto ve dijital alternatifler kullanılır. **Kavramlar:** bilgiye erişim, dijital erişilebilirlik, kolay okunur içerik, altyazı, sesli betimleme
SOMUT ÇIKTI	Kolay okunur okul rehberi
DEĞERLENDİRME	Anlaşılırlık kullanıcı testi

ALT HEDEF	DÇT.1
KADEME	İlkokul üst sınıfları, Ortaokul ve Lise
ETKİNLİK	**Karar Verme Hakkım** **Amaç / Öğrenme çıktısı:** Her öğrencinin kendisiyle ilgili kararlara katılma hakkını tartışmak. **Uygulama:** Günlük okul yaşamından örnek olaylar ele alınır; destekli karar verme ve seçenek sunma yolları geliştirilir. **Öğrenci rolü:** Örnek olay çözümleyici ve sözcü. **Süre:** 1 ders saati. **Materyal / İş birliği:** Örnek olay kartları. **Erişilebilirlik:** Görüş bildirmek için sözlü, yazılı, görsel ve dijital seçenekler sunulur; öğrenci görüşü karar sürecine yansıtılır. **Kavramlar:** hak temelli yaklaşım, eşitlik, öz temsil, öğrenci katılımı, savunuculuk
SOMUT ÇIKTI	Öğrenci Katılım İlkeleri
DEĞERLENDİRME	Grup çözüm gerekçesi formu

ALT HEDEF	DÇT.1
KADEME	İlkokul, Ortaokul ve Lise
ETKİNLİK	**Birlikte Üretiyoruz** **Amaç / Öğrenme çıktısı:** Görevlerin güçlü yönlere göre paylaşılmasını ve eşit katılımı deneyimlemek. **Uygulama:** Karma gruplar ortak bir sınıf ürünü hazırlar; görevler öğrencilerin tercihleri ve güçlü yönleri dikkate alınarak paylaşılır. **Öğrenci rolü:** Planlayıcı, üretici ve değerlendirici. **Süre:** 1-2 ders saati. **Materyal / İş birliği:** Seçilen ürüne uygun sanat/teknoloji malzemeleri. **Erişilebilirlik:** Görevler güçlü yön ve tercihlere göre paylaşılır; eşdeğer katılım rolleri ve alternatif üretim yolları sağlanır. **Kavramlar:** iş birliği, ortak karar, sosyal katılım, güçlü yönler, sorumluluk
SOMUT ÇIKTI	Ortak ürün ve görev paylaşım çizelgesi
DEĞERLENDİRME	Süreç öz değerlendirmesi

ALT HEDEF	DÇT.1, DÇT.6
KADEME	İlkokul, Ortaokul ve Lise
ETKİNLİK	**3 Aralık Beyazay Kulübü Okul Açılış Etkinliği** **Amaç / Öğrenme çıktısı:** Dünya Engelliler Günü'nde kulübü okul topluluğuna tanıtmak ve birlikte yaşam kültürünü görünür kılmak. **Uygulama:** Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği'nin yayımlanmasına bağlı olarak, Bakanlıkça yapılacak duyuru doğrultusunda "Herkes Katılır, Okul Tamamlanır" ortak panosu hazırlanır; karma takımlarla kapsayıcı oyunlar oynanır; öğrenci forumunda okul için öneriler toplanır. **Öğrenci rolü:** Planlayıcı, sunucu, oyun kolaylaştırıcısı ve öneri toplayıcı. **Süre:** 1-2 ders saati. **Materyal / İş birliği:** Pano malzemeleri, oyun malzemeleri, öneri kartları. **Erişilebilirlik:** Program duyurusu, alan düzeni ve etkinlikler erişilebilirlik kontrol listesine göre planlanır; farklı katılım yolları sunulur. **Kavramlar:** birlikte yaşam, öğrenci katılımı, erişilebilir etkinlik, okul topluluğu
SOMUT ÇIKTI	Ortak pano ve öğrenci öneri listesi
DEĞERLENDİRME	Katılım çizelgesi ve öneri değerlendirmesi

5. OCAK – ERİŞİLEBİLİR BİLGİ, ENERJİ DOSTU SINIF VE DÖNEM DEĞERLENDİRMESİ

ALT HEDEF	DÇT.6
KADEME	Ortaokul ve Lise
ETKİNLİK	**Erişilebilir Belge Laboratuvarı** **Amaç / Öğrenme çıktısı:** Dijital ve basılı belgelerde erişilebilirlik ilkelerini uygulamak. **Uygulama:** Başlık yapısı, yüksek kontrast, okunabilir yazı, alternatif metin ve anlamlı bağlantı ilkeleriyle bir duyuru yeniden düzenlenir. **Öğrenci rolü:** Belge denetçisi ve erişilebilirlik editörü. **Süre:** 2 ders saati. **Materyal / İş birliği:** Bilgisayar, örnek duyuru, kontrol listesi. **Erişilebilirlik:** İçerik anlaşılır ve erişilebilir biçimde hazırlanır; gerektiğinde altyazı, sesli betimleme, büyük punto ve dijital alternatifler kullanılır. **Kavramlar:** bilgiye erişim, dijital erişilebilirlik, kolay okunur içerik, altyazı, sesli betimleme
SOMUT ÇIKTI	Erişilebilir okul duyurusu
DEĞERLENDİRME	Erişilebilirlik kontrol listesi

ALT HEDEF	DÇT.6
KADEME	İlkokul üst sınıfları, Ortaokul ve Lise
ETKİNLİK	**Sesli ve Dokunsal Okul Rehberi** **Amaç / Öğrenme çıktısı:** Yönlendirme bilgilerinin birden fazla biçimde sunulmasını sağlamak. **Uygulama:** Okulun bir bölümü için sesli betimleme hazırlanır; uygun görülürse kabartmalı/dokunsal basit kroki tasarlanır. **Öğrenci rolü:** Metin yazarı, seslendirici ve tasarımcı. **Süre:** 2 ders saati. **Materyal / İş birliği:** Ses kayıt aracı, kabartmalı malzeme, kroki. **Erişilebilirlik:** İçerik anlaşılır ve erişilebilir biçimde hazırlanır; gerektiğinde altyazı, sesli betimleme, büyük punto ve dijital alternatifler kullanılır. **Kavramlar:** bilgiye erişim, dijital erişilebilirlik, kolay okunur içerik, altyazı, sesli betimleme
SOMUT ÇIKTI	Sesli betimleme veya dokunsal kroki
DEĞERLENDİRME	Hedef kullanıcı ölçütlerine göre inceleme

ALT HEDEF	DÇT.1-DÇT.6
KADEME	İlkokul, Ortaokul ve Lise
ETKİNLİK	**Birinci Dönem Katılım Değerlendirmesi** **Amaç / Öğrenme çıktısı:** Kulüp faaliyetlerini öğrenci katılımı ve erişilebilirlik açısından değerlendirmek. **Uygulama:** Yapılan çalışmalar kanıtlarıyla incelenir; güçlü yanlar, eksikler ve ikinci dönem öncelikleri belirlenir. **Öğrenci rolü:** Veri toplayıcı, değerlendirici ve raportör. **Süre:** 1 ders saati. **Materyal / İş birliği:** Faaliyet kayıtları, anket, değerlendirme formu. **Erişilebilirlik:** Etkinlik farklı katılım yolları, erişilebilir bilgi sunumu, öğrenci görüşü ve uygun bireysel düzenlemeler gözetilerek yürütülür. **Kavramlar:** öğrenci katılımı, erişilebilirlik, sorumluluk, etki değerlendirme, okul topluluğu
SOMUT ÇIKTI	Birinci dönem faaliyet raporu
DEĞERLENDİRME	Katılım verisi ve öğrenci görüşleri

ALT HEDEF	DÇT.3, DÇT.6
KADEME	İlkokul üst sınıfları, Ortaokul ve Lise
ETKİNLİK	**Enerji Dostu ve Erişilebilir Sınıf** **Amaç / Öğrenme çıktısı:** Enerji tasarrufu ile erişilebilir öğrenme ortamı arasındaki ilişkiyi fark etmek. **Uygulama:** Enerji Tasarrufu Haftası kapsamında sınıftaki aydınlatma, ses ve oturma düzeni incelenir; hem enerji tasarrufu sağlayan hem de görme, işitme ve dikkat gereksinimlerini gözeten öneriler hazırlanır. **Öğrenci rolü:** Gözlemci, veri toplayıcı ve öneri hazırlayıcı. **Süre:** 1 ders saati. **Materyal / İş birliği:** Gözlem formu, sınıf krokisi. **Erişilebilirlik:** Öneriler yazılı, görsel ve sözlü olarak paylaşılabilir; gözlem görevleri öğrencilerin tercihine göre dağıtılır. **Kavramlar:** enerji tasarrufu, erişilebilirlik, evrensel tasarım, sorumluluk
SOMUT ÇIKTI	Enerji dostu ve erişilebilir sınıf öneri listesi
DEĞERLENDİRME	Öneri uygulanabilirlik değerlendirmesi

6. ŞUBAT – İLETİŞİME ERİŞİM VE ACİL DURUM DUYURULARI

ALT HEDEF	DÇT.1
KADEME	İlkokul üst sınıfları, Ortaokul ve Lise
ETKİNLİK	**İletişime Erişim Atölyesi** **Amaç / Öğrenme çıktısı:** İşitme farklılığı olan bireylerle kapsayıcı iletişim için uygulanabilir yöntemleri tanımak. **Uygulama:** Yüz yüze iletişim, görsel destek, yazılı alternatif, ortam gürültüsü ve konuşma sırası üzerine örnek durumlar çözülür. **Öğrenci rolü:** İletişim çözümü geliştirici. **Süre:** 1 ders saati. **Materyal / İş birliği:** Örnek olay kartları, görsel/yazılı destekler. **Erişilebilirlik:** İçerik sözlü, yazılı ve görsel biçimde sunulur; öğrencinin tercih ettiği alternatif iletişim kanalları desteklenir. **Kavramlar:** kapsayıcı iletişim, iletişim hakkı, alternatif iletişim, aktif dinleme, farklılıklara saygı
SOMUT ÇIKTI	Kapsayıcı iletişim önerileri kartı
DEĞERLENDİRME	Senaryo temelli değerlendirme

ALT HEDEF	DÇT.6
KADEME	Ortaokul ve Lise
ETKİNLİK	**Altyazılı İçerik Tasarımı** **Amaç / Öğrenme çıktısı:** Görsel-işitsel okul içeriklerini erişilebilir hâle getirmek. **Uygulama:** Kısa bir okul videosuna doğru zamanlanmış altyazı eklenir; konuşmacı ve önemli ses bilgileri belirtilir. **Öğrenci rolü:** Metin çözücü, editör ve kalite kontrolcü. **Süre:** 2 ders saati. **Materyal / İş birliği:** Bilgisayar, kısa video, altyazı aracı. **Erişilebilirlik:** İçerik anlaşılır ve erişilebilir biçimde hazırlanır; gerektiğinde altyazı, sesli betimleme, büyük punto ve dijital alternatifler kullanılır. **Kavramlar:** bilgiye erişim, dijital erişilebilirlik, kolay okunur içerik, altyazı, sesli betimleme
SOMUT ÇIKTI	Altyazılı okul videosu
DEĞERLENDİRME	Altyazı kalite kontrol listesi

ALT HEDEF	DÇT.6
KADEME	İlkokul üst sınıfları, Ortaokul ve Lise
ETKİNLİK	**Duyurular Herkese Ulaşsın** **Amaç / Öğrenme çıktısı:** Okuldaki önemli duyuruların yalnızca sese dayanmamasını sağlamak. **Uygulama:** Zil, anons ve acil durum iletişimi incelenir; görsel ve yazılı tamamlayıcı çözümler hazırlanır. **Öğrenci rolü:** Sistem gözlemcisi ve çözüm tasarımcısı. **Süre:** 1 ders saati. **Materyal / İş birliği:** Okul iletişim örnekleri, tasarım araçları. **Erişilebilirlik:** İçerik anlaşılır ve erişilebilir biçimde hazırlanır; gerektiğinde altyazı, sesli betimleme, büyük punto ve dijital alternatifler kullanılır. **Kavramlar:** bilgiye erişim, dijital erişilebilirlik, kolay okunur içerik, altyazı, sesli betimleme
SOMUT ÇIKTI	Erişilebilir duyuru önerisi
DEĞERLENDİRME	Okul yönetimine sunum ve geri bildirim

7. MART – HAK TEMELLİ TEMSİL, AFETE HAZIRLIK VE DOĞA

ALT HEDEF	DÇT.1
KADEME	İlkokul üst sınıfları, Ortaokul ve Lise
ETKİNLİK	**Haklar ve Temsil Atölyesi** **Amaç / Öğrenme çıktısı:** Down sendromlu bireylerin medyada ve günlük dilde eşit vatandaşlar olarak temsilini değerlendirmek. **Uygulama:** Örnek haber ve görseller incelenir; kalıp yargılar belirlenir; hak temelli alternatif başlıklar yazılır. **Öğrenci rolü:** Medya okuryazarı, editör ve sunucu. **Süre:** 1-2 ders saati. **Materyal / İş birliği:** Haber örnekleri, değerlendirme formu. **Erişilebilirlik:** Görüş bildirmek için sözlü, yazılı, görsel ve dijital seçenekler sunulur; öğrenci görüşü karar sürecine yansıtılır. **Kavramlar:** hak temelli yaklaşım, eşitlik, öz temsil, öğrenci katılımı, savunuculuk
SOMUT ÇIKTI	Hak temelli medya dili panosu
DEĞERLENDİRME	Dil ve temsil rubriği

ALT HEDEF	DÇT.1, DÇT.6
KADEME	İlkokul, Ortaokul ve Lise
ETKİNLİK	**21 Mart: Birlikte Söz Üretiyoruz** **Amaç / Öğrenme çıktısı:** Farkındalığı tek yönlü anlatım yerine öğrenci sözü ve eşit katılımla görünür kılmak. **Uygulama:** Öğrenciler eşitlik, eğitim, çalışma ve toplumsal katılım hakları üzerine kısa mesajlar üretir; okulda paylaşır. **Öğrenci rolü:** Mesaj yazarı, tasarımcı ve anlatıcı. **Süre:** 1 ders saati. **Materyal / İş birliği:** Afiş/dijital tasarım araçları. **Erişilebilirlik:** Üretim, sunum ve paylaşım süreçleri erişilebilir planlanır; açık rıza, mahremiyet ve farklı katılım yolları gözetilir. **Kavramlar:** öğrenci sesi, sanatsal/dijital üretim, toplumsal duyarlılık, erişilebilir etkinlik, etki değerlendirme
SOMUT ÇIKTI	Hak temelli mesaj serisi
DEĞERLENDİRME	Mesajların hak temelli dil kontrolü

ALT HEDEF	DÇT.1
KADEME	İlkokul üst sınıfları, Ortaokul ve Lise
ETKİNLİK	**Birlikte Proje, Eşit Sorumluluk** **Amaç / Öğrenme çıktısı:** Ortak üretimde herkesin karar ve görev süreçlerine katılmasını sağlamak. **Uygulama:** Gruplar okul yaşamını iyileştiren küçük bir proje seçer; karar, görev ve sunum sorumlulukları eşitçe paylaşılır. **Öğrenci rolü:** Proje ortağı ve karar verici. **Süre:** 2-3 ders saati. **Materyal / İş birliği:** Projeye göre değişir. **Erişilebilirlik:** Görevler güçlü yön ve tercihlere göre paylaşılır; eşdeğer katılım rolleri ve alternatif üretim yolları sağlanır. **Kavramlar:** iş birliği, ortak karar, sosyal katılım, güçlü yönler, sorumluluk
SOMUT ÇIKTI	Küçük ölçekli okul iyileştirme projesi
DEĞERLENDİRME	Katılım gözlem formu ve öz değerlendirme

ALT HEDEF	DÇT.5
KADEME	İlkokul, Ortaokul ve Lise
ETKİNLİK	**Herkes İçin Afet Hazırlığı** **Amaç / Öğrenme çıktısı:** Afet ve acil durum hazırlığında kimseyi geride bırakmama anlayışını geliştirmek. **Uygulama:** Sivil Savunma Günü kapsamında okul acil durum ve tahliye planı; hareket, görme ve işitme gereksinimleri açısından incelenir. İlkokulda acil durum işaretleri resim ve sembollerle tanıtılır; ortaokul ve lisede erişilebilir yönlendirme önerileri okul yönetimine sunulur. **Öğrenci rolü:** İnceleyici, öneri hazırlayıcı ve sunucu. **Süre:** 1-2 ders saati. **Materyal / İş birliği:** Okul acil durum planı, kroki; ilgili kurumlarla iş birliği. **Erişilebilirlik:** Bilgiler yazılı, görsel ve sesli olarak sunulur; tatbikat hazırlığında farklı gereksinimler önceden planlanır. **Kavramlar:** afet bilinci, güvenli davranış, erişilebilir yönlendirme, dayanışma
SOMUT ÇIKTI	Erişilebilir tahliye öneri raporu / resimli acil durum kartları
DEĞERLENDİRME	Öneri kontrol listesi

ALT HEDEF	DÇT.4
KADEME	İlkokul üst sınıfları, Ortaokul ve Lise
ETKİNLİK	**Acil Durumda İletişim ve Temel İlk Yardım** **Amaç / Öğrenme çıktısı:** Temel ilk yardım ve güvenli davranışlarda farklı iletişim gereksinimlerini gözetmek. **Uygulama:** Trafik ve İlk Yardım Kulübü ile iş birliği içinde temel ilk yardım ve güvenli davranış bilgilendirmesi yapılır; işaret diliyle temel acil durum ifadeleri öğrenilir; “Acil Durumda Ne Yaparım?” kartları hazırlanır. **Öğrenci rolü:** Uygulayıcı, kart tasarımcısı ve akran bilgilendirici. **Süre:** 1 ders saati. **Materyal / İş birliği:** İlk yardım bilgilendirme materyali, kart malzemeleri. **Erişilebilirlik:** İçerik kısa cümleler, görseller ve işaretlerle desteklenir; uygulamalar öğrencilerin hareket gereksinimlerine göre uyarlanır. **Kavramlar:** ilk yardım, güvenli davranış, iletişim hakkı, alternatif iletişim
SOMUT ÇIKTI	“Acil Durumda Ne Yaparım?” kartları
DEĞERLENDİRME	Kısa uygulama gözlemi

ALT HEDEF	DÇT.2
KADEME	İlkokul, Ortaokul ve Lise
ETKİNLİK	**Herkes İçin Doğa** **Amaç / Öğrenme çıktısı:** Doğa ve çevre etkinliklerinin herkesin katılımına uygun planlanmasını sağlamak. **Uygulama:** Orman Haftası ve Dünya Su Günü kapsamında okul bahçesi ve yakın çevredeki yürüyüş rotası; oturma, gölge, geçiş ve yönlendirme açısından incelenir. Herkesin katılabileceği doğa etkinliği rotası ve öneriler hazırlanır. **Öğrenci rolü:** Gözlemci, haritalandırıcı ve rota planlayıcı. **Süre:** 1-2 ders saati. **Materyal / İş birliği:** Kroki, kontrol listesi, fotoğraf makinesi. **Erişilebilirlik:** Rota basamaksız planlanır; görevler hareket, görme ve dikkat gereksinimleri gözetilerek paylaşılır. **Kavramlar:** doğa bilinci, sürdürülebilir yaşam, erişilebilirlik, evrensel tasarım
SOMUT ÇIKTI	Erişilebilir doğa rotası ve öneri haritası
DEĞERLENDİRME	Rota uygulanabilirlik değerlendirmesi

8. NİSAN – DUYUSAL ERİŞİLEBİLİRLİK VE ÖNGÖRÜLEBİLİR OKUL

ALT HEDEF	DÇT.6
KADEME	İlkokul üst sınıfları, Ortaokul ve Lise
ETKİNLİK	**Duyusal Erişilebilirlik Haritası** **Amaç / Öğrenme çıktısı:** Okuldaki ışık, ses, kalabalık ve bekleme alanlarının farklı duyusal gereksinimler açısından değerlendirilmesi. **Uygulama:** Öğrenci görüşleri alınır; okul alanları gözlemlenir; daha sakin ve öngörülebilir ortam önerileri geliştirilir. **Öğrenci rolü:** Gözlemci, görüşmeci ve haritalandırıcı. **Süre:** 2 ders saati. **Materyal / İş birliği:** Okul krokisi, gözlem formu, renkli etiketler. **Erişilebilirlik:** Fiziksel ve duyusal erişim baştan planlanır; farklı kullanıcı gereksinimleri için seçenekler ve uygun düzenlemeler sağlanır. **Kavramlar:** erişilebilirlik, evrensel tasarım, duyusal/fiziksel erişim, bağımsız hareket, kullanıcı odaklılık
SOMUT ÇIKTI	Duyusal erişilebilirlik haritası
DEĞERLENDİRME	Öncelik ve uygulanabilirlik değerlendirmesi

ALT HEDEF	DÇT.6
KADEME	İlkokul, Ortaokul ve Lise
ETKİNLİK	**Öngörülebilir Okul** **Amaç / Öğrenme çıktısı:** Günlük okul süreçlerini açık, anlaşılır ve öngörülebilir hâle getirmek. **Uygulama:** Bir okul rutini seçilir; görsel akış, açık yönerge ve değişiklik bildirimi içeren destek materyali hazırlanır. **Öğrenci rolü:** Süreç tasarımcısı ve kullanıcı testçisi. **Süre:** 1-2 ders saati. **Materyal / İş birliği:** İkonlar, fotoğraflar, çizelge şablonu. **Erişilebilirlik:** Fiziksel ve duyusal erişim baştan planlanır; farklı kullanıcı gereksinimleri için seçenekler ve uygun düzenlemeler sağlanır. **Kavramlar:** erişilebilirlik, evrensel tasarım, duyusal/fiziksel erişim, bağımsız hareket, kullanıcı odaklılık
SOMUT ÇIKTI	Görsel okul rutini
DEĞERLENDİRME	Kullanıcı geri bildirimi

ALT HEDEF	DÇT.1
KADEME	Ortaokul ve Lise
ETKİNLİK	**Nöroçeşitlilik Söyleşisi** **Amaç / Öğrenme çıktısı:** Farklı düşünme, algılama ve iletişim biçimlerine saygıyı geliştirmek. **Uygulama:** Uygun uzman veya kendini temsil eden birey davet edilir; öğrenciler önceden hazırladıkları hak temelli soruları yöneltir. **Öğrenci rolü:** Soru hazırlayıcı, oturum yöneticisi ve not tutucu. **Süre:** 1 ders saati. **Materyal / İş birliği:** Soru formu, erişilebilir toplantı düzeni. **Erişilebilirlik:** Etkinlik farklı katılım yolları, erişilebilir bilgi sunumu, öğrenci görüşü ve uygun bireysel düzenlemeler gözetilerek yürütülür. **Kavramlar:** hak temelli yaklaşım, kapsayıcı iletişim, öz temsil, farklılıklara saygı
SOMUT ÇIKTI	Söyleşi notları ve öğrenci taahhütleri
DEĞERLENDİRME	Bir cümlelik öğrenme çıktısı

9. MAYIS – ERİŞİLEBİLİR OKUL VE ŞENLİK HAZIRLIĞI

ALT HEDEF	DÇT.6
KADEME	Ortaokul ve Lise
ETKİNLİK	**Erişilebilir Okul Tasarım Atölyesi** **Amaç / Öğrenme çıktısı:** Farklı erişim gereksinimlerini birlikte ele alan çözümler geliştirmek. **Uygulama:** Gruplar fiziksel, dijital, iletişimsel veya tutumsal bir engel seçer; kullanıcı görüşü alarak çözüm prototipi üretir. **Öğrenci rolü:** Araştırmacı, tasarımcı, prototip geliştirici ve sunucu. **Süre:** 3 ders saati. **Materyal / İş birliği:** Tasarım malzemeleri, dijital araçlar, görüşme formu. **Erişilebilirlik:** Fiziksel ve duyusal erişim baştan planlanır; farklı kullanıcı gereksinimleri için seçenekler ve uygun düzenlemeler sağlanır. **Kavramlar:** erişilebilirlik, evrensel tasarım, duyusal/fiziksel erişim, bağımsız hareket, kullanıcı odaklılık
SOMUT ÇIKTI	Çözüm prototipi ve kısa sunum
DEĞERLENDİRME	Hak, etki ve uygulanabilirlik rubriği

ALT HEDEF	DÇT.1
KADEME	İlkokul üst sınıfları, Ortaokul ve Lise
ETKİNLİK	**Haklar Rotası** **Amaç / Öğrenme çıktısı:** Engelli hakları ile okul yaşamı arasındaki ilişkiyi görünür kılmak. **Uygulama:** Okulun farklı noktalarına eğitim, erişim, katılım ve ayrımcılık yasağı temalı istasyonlar kurulur. **Öğrenci rolü:** İstasyon tasarımcısı, rehber ve katılımcı. **Süre:** 1-2 ders saati. **Materyal / İş birliği:** İstasyon kartları, karekodlar, afişler. **Erişilebilirlik:** Görüş bildirmek için sözlü, yazılı, görsel ve dijital seçenekler sunulur; öğrenci görüşü karar sürecine yansıtılır. **Kavramlar:** hak temelli yaklaşım, eşitlik, öz temsil, öğrenci katılımı, savunuculuk
SOMUT ÇIKTI	Etkileşimli haklar rotası
DEĞERLENDİRME	İstasyon görev kartları

ALT HEDEF	DÇT.1, DÇT.6
KADEME	İlkokul, Ortaokul ve Lise
ETKİNLİK	**Şenliği Birlikte Tasarlıyoruz** **Amaç / Öğrenme çıktısı:** Sene sonu etkinliğinin erişilebilir ve öğrenci katılımlı biçimde planlanması. **Uygulama:** Mekân, duyuru, sahne, atölye, dinlenme alanı ve geri bildirim süreçleri erişilebilirlik kontrol listesiyle planlanır. **Öğrenci rolü:** Komite üyesi ve karar verici. **Süre:** 2 ders saati. **Materyal / İş birliği:** Şenlik planı, görev çizelgesi, erişilebilirlik listesi. **Erişilebilirlik:** Üretim, sunum ve paylaşım süreçleri erişilebilir planlanır; açık rıza, mahremiyet ve farklı katılım yolları gözetilir. **Kavramlar:** öğrenci sesi, sanatsal/dijital üretim, toplumsal duyarlılık, erişilebilir etkinlik, etki değerlendirme
SOMUT ÇIKTI	Erişilebilir Beyazay Kulübü Şenlik Planı
DEĞERLENDİRME	Plan kontrolü ve görev teyidi

10. HAZİRAN – ÖĞRENME ORTAMI, ÇEVRE VE YIL SONU DEĞERLENDİRMESİ

ALT HEDEF	DÇT.6
KADEME	İlkokul üst sınıfları, Ortaokul ve Lise
ETKİNLİK	**Odak Dostu Sınıf Tasarımı** **Amaç / Öğrenme çıktısı:** Dikkat ve öz düzenleme farklılıklarını destekleyen öğrenme ortamları geliştirmek. **Uygulama:** Öğrenciler yönerge, zaman yönetimi, hareket ihtiyacı, dikkat dağıtıcılar ve mola seçeneklerini değerlendirir; sınıf önerisi hazırlar. **Öğrenci rolü:** İhtiyaç belirleyici ve sınıf tasarımcısı. **Süre:** 1-2 ders saati. **Materyal / İş birliği:** Sınıf krokisi, zamanlayıcı, fikir kartları. **Erişilebilirlik:** Fiziksel ve duyusal erişim baştan planlanır; farklı kullanıcı gereksinimleri için seçenekler ve uygun düzenlemeler sağlanır. **Kavramlar:** erişilebilirlik, evrensel tasarım, duyusal/fiziksel erişim, bağımsız hareket, kullanıcı odaklılık
SOMUT ÇIKTI	Odak dostu sınıf önerileri
DEĞERLENDİRME	Öğrenci tercih anketi

ALT HEDEF	DÇT.1, DÇT.6
KADEME	İlkokul, Ortaokul ve Lise
ETKİNLİK	**Beyazay Kulübü Erişilebilirlik Şenliği** **Amaç / Öğrenme çıktısı:** Yıl boyunca üretilen çalışmaları okul topluluğuyla paylaşmak ve katılımı yaygınlaştırmak. **Uygulama:** Öğrenci ürünleri sergilenir; erişilebilir atölyeler yapılır; katılımcılardan okul için bir iyileştirme önerisi alınır. **Öğrenci rolü:** Sergi rehberi, atölye yürütücüsü ve geri bildirim toplayıcı. **Süre:** Yarım/1 gün. **Materyal / İş birliği:** Yıl içi ürünler, erişilebilir yönlendirme, geri bildirim panosu. **Erişilebilirlik:** Üretim, sunum ve paylaşım süreçleri erişilebilir planlanır; açık rıza, mahremiyet ve farklı katılım yolları gözetilir. **Kavramlar:** öğrenci sesi, sanatsal/dijital üretim, toplumsal duyarlılık, erişilebilir etkinlik, etki değerlendirme
SOMUT ÇIKTI	Şenlik, ürün sergisi ve öneri havuzu
DEĞERLENDİRME	Katılımcı geri bildirimi ve erişilebilirlik kontrolü

ALT HEDEF	DÇT.1-DÇT.6
KADEME	İlkokul üst sınıfları, Ortaokul ve Lise
ETKİNLİK	**Değişimi Belgeliyoruz** **Amaç / Öğrenme çıktısı:** Kulübün yıl içindeki etkisini kanıtlar ve öğrenci görüşleriyle değerlendirmek. **Uygulama:** Etkinlik çıktıları, katılım verileri ve geri bildirimler toplanır; gerçekleşen iyileştirmeler ile gelecek yıl önerileri raporlanır. **Öğrenci rolü:** Veri toplayıcı, editör ve sunucu. **Süre:** 1-2 ders saati. **Materyal / İş birliği:** Faaliyet kayıtları, fotoğraflar, anketler. **Erişilebilirlik:** Etkinlik farklı katılım yolları, erişilebilir bilgi sunumu, öğrenci görüşü ve uygun bireysel düzenlemeler gözetilerek yürütülür. **Kavramlar:** öğrenci katılımı, erişilebilirlik, sorumluluk, etki değerlendirme, okul topluluğu
SOMUT ÇIKTI	Sene sonu faaliyet ve etki raporu
DEĞERLENDİRME	Hedef-gerçekleşme ve öğrenci sesi özeti

ALT HEDEF	DÇT.2, DÇT.3
KADEME	İlkokul, Ortaokul ve Lise
ETKİNLİK	**Herkes İçin Temiz Çevre** **Amaç / Öğrenme çıktısı:** Çevre koruma çalışmalarında herkesin görev alabileceği bir düzen kurmak. **Uygulama:** Çevre Koruma Haftası kapsamında Sıfır Atık Kulübü ile birlikte okul bahçesi temizliği, fidan bakımı ve atık ayrıştırma noktası düzenlemesi yapılır; atık malzemeden erişilebilir yönlendirme tabelaları hazırlanır. **Öğrenci rolü:** Planlayıcı, uygulayıcı ve tasarımcı. **Süre:** 1-2 ders saati. **Materyal / İş birliği:** Temizlik ve bahçe malzemeleri, atık malzemeler. **Erişilebilirlik:** Görevler öğrencilerin tercih ve güçlü yönlerine göre paylaşılır; tabelalar büyük yazı ve sembolle hazırlanır. **Kavramlar:** çevre bilinci, atık yönetimi, sorumluluk, iş birliği
SOMUT ÇIKTI	Düzenlenmiş bahçe alanı ve yönlendirme tabelaları
DEĞERLENDİRME	Öncesi-sonrası fotoğraf karşılaştırması (açık rıza ile)

11. BEYAZAY KULÜBÜ HEDEFLERİ VE DOĞA-ÇEVRE-TOPLUM EŞLEŞTİRMESİ

Politika Belgesi'nde Bilim teması alt hedefleri B.1-B.5 kodlarıyla gösterildiğinden, karışıklığı önlemek amacıyla Beyazay Kulübü hedefleri "BK" koduyla gösterilmiştir.

Kod	Alan	Alt Hedef
DÇT.1	Haklar ve Katılım	Öğrencilerin engelli hakları, eşitlik, öz temsil ve öğrenci katılımı konularında farkındalık geliştirmeleri; okul yaşamındaki karar süreçlerine etkin katılımları desteklenecektir.
DÇT.1	İletişim ve Birlikte Çalışma	Öğrencilerin farklı iletişim biçimlerini tanımaları, kapsayıcı iletişim becerileri geliştirmeleri ve herkesin iletişime eşit katılımını destekleyen uygulamalar yapmaları sağlanacaktır.
DÇT.1	İş Birliği ve Sosyal Katılım	Öğrencilerin güçlü yönlere dayalı görev paylaşımı, ortak karar alma, iş birliği ve sosyal katılım becerilerini geliştirecek etkinliklerde yer almaları sağlanacaktır.
DÇT.6	Okulda Erişilebilirlik	Öğrencilerin okulun fiziksel ve duyusal çevresindeki erişilebilirlik engellerini fark etmeleri; evrensel tasarım yaklaşımıyla uygulanabilir çözüm önerileri geliştirmeleri sağlanacaktır.
DÇT.6	Bilgi ve Dijital Erişim	Öğrencilerin bilgiye ve dijital içeriğe erişim hakkını tanımaları; kolay okunur, altyazılı, sesli betimlemeli ve erişilebilir belge ve içerikler üretmeleri desteklenecektir.
DÇT.1, DÇT.6	Sanat, Kampanya ve Okul Topluluğu	Öğrencilerin sanat, medya, kampanya ve okul topluluğu çalışmaları aracılığıyla hak temelli farkındalık oluşturmaları; öğrenci sesini ve erişilebilir okul kültürünü görünür kılmaları desteklenecektir.

12. ETKİNLİK PLANLAMA FORMU

Etkinliğin adı	
Tema	Doğa-Çevre-Toplum
Alt hedef (DÇT)	
Kademe / sınıf düzeyi	
Ay / tarih	
Kavramlar	
Amaç / öğrenme çıktısı	
Uygulama basamakları	
Öğrenci rolleri	
Süre	
Materyaller ve iş birlikleri	
Gerekli kaynaklar	
Güvenlik önlemleri	
Erişilebilirlik düzenlemeleri	
Somut ürün / çıktı	
Değerlendirme yöntemi	
Öğrenci görüşleri	
İyileştirme / sonraki adım	
Sorumlular	